

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Вченої ради
Вінницького національного
аграрного університету
« 2 » листопада 2023 р.
Протокол № 7
Голова Вченої ради
Г.М. Калетнік Г.М. Калетнік

ЗАТВЕРДЖЕНО
Ректор Вінницького
національного
аграрного університету
В.А. Мазур В.А. Мазур
« 2 » листопада 2023 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про наукового керівника аспіранта,
здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії
у Вінницькому національному аграрному університеті

ПОЛОЖЕННЯ
про наукового керівника аспіранта,
здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії
у Вінницькому національному аграрному університеті

Положення про наукового керівника аспіранта, здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному аграрному університеті (далі – Положення) розроблено на підставі: Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»; Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки»; Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами); Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами); Змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 19.05.2023 р. № 502; Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579; Положення про відділ аспірантури і докторантури Вінницького національного аграрного університету; Положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному аграрному університеті; Положення про академічну доброчесність у Вінницькому національному аграрному університеті, а також інших чинних нормативно-правових актів.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Аспіранту протягом місяця з дати наказу ректора Вінницького національного аграрного університету (далі – Університет) про зарахування призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників Університету, які мають науковий ступінь та відповідну наукову кваліфікацію.

1.2. Науковий керівник здійснює наукове керівництво за науковою роботою аспіранта над дисертацією, проведенням його власного наукового дослідження, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи і відповідає перед вченою радою Університету за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

1.3. На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта (здобувача ступеня доктора філософії) науковому керівникові щороку відводиться навантаження у межах норм часу наукової роботи, встановлених Університетом для науково-педагогічних працівників (у межах основного навантаження – для наукових працівників).

1.4. Рішенням вченої ради аспіранту може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом навантаження та обов'язків між ними або змінено наукового керівника.

1.5. Вчений, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове консультування (керівництво) не більше п'яти здобувачів, у тому числі не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора наук.

1.6. За поданням кафедри і вченої ради факультету (навчально-наукового інституту) вчена рада Університету може прийняти рішення про надання дозволу керівництва аспірантами кандидату наук (доктору філософії) з числа науково-педагогічних працівників Університету, рівень наукової активності якого засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох з наступних умов:

1) наявність наукової публікації у періодичному виданні, яке включено до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection, рекомендованих МОН (у тому числі у співавторстві);

2) наявність наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, та/або авторських свідоцтв, та/або патентів загальною кількістю п'ять досягнень;

3) позитивна динаміка цитувань наукових праць;

4) наявність виданого підручника чи навчального посібника, що рекомендований МОН, іншим центральним органом виконавчої влади або вченою радою Університету, або монографії (у разі співавторства – з фіксованим власним внеском);

5) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня;

6) участь у міжнародному науковому проєкті/залучення до міжнародної експертизи;

7) проведення навчальних занять іноземною мовою (крім мовних навчальних дисциплін) в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік;

8) робота у складі експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН або галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або Акредитаційної комісії, або їх експертних рад, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або

трьох експертних комісій МОН (зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради) науково-методичних комісій з вищої освіти МОН, або робочих груп з розроблення стандартів вищої освіти України;

9) виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проєкту), або головного редактора/члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України, або іноземного рецензованого наукового видання;

10) організаційна робота в Університеті на посадах ректора (проректора), декана факультету (директора навчально-наукового інституту, його заступника), завідувача кафедри (заступника завідувача), вченого секретаря Університету (факультету / навчально-наукового інституту), відповідального секретаря приймальної комісії та його заступника;

11) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена спеціалізованої вченої ради;

12) присвоєння вченого звання професора.

1.7. Вчений, який є доктором філософії (кандидатом наук), може здійснювати одночасне наукове керівництво не більше трьох здобувачів ступеня доктора філософії.

1.8. У разі переведення наукового керівника на іншу кафедру університету, аспірант переходить до її складу разом з науковим керівником автоматично на підставі наказу ректора про зарахування (переведення) на роботу науково-педагогічного працівника на нову кафедру.

II. ОBOB'ЯЗКИ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

2.1. Науковий керівник зобов'язаний:

- здійснювати наукове керівництво роботою аспіранта над дисертацією;
- надавати аспіранту консультації щодо змісту і методології наукових досліджень;

- сприяти публікації наукових статей аспірантами з наукового напрямку підготовки дисертації:

1) у фахових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України,

2) у періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку та/або Європейського Союзу, або закордонних виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (щонайменше одна стаття);

- контролювати виконання аспірантом індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану;

- забезпечувати та контролювати проходження педагогічної практики

аспірантом;

- сприяти проходженню захисту дисертації здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії згідно календарного плану його наукової роботи до завершення навчання в аспірантурі;

- відповідати перед вченою радою Університету за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

2.2. Науковий керівник несе персональну відповідальність за своєчасне проходження аспірантом атестацій про виконану навчально-наукову роботу за звітний період, а також проходження педагогічної практики.

Науковий керівник повинен бути присутнім на засіданнях кафедри і вченої ради факультету (навчально-наукового інституту), на яких проводиться атестація аспірантів. Висновок наукового керівника є вирішальним.

2.3. У разі невиконання навчально-наукової роботи аспірантом навчально-науковий центр Університету здійснює перерозподіл годин навчального навантаження на керівництво аспірантурою науково-педагогічному працівнику, який здійснює наукове керівництво над аспірантом.

2.4. Після отримання остаточного варіанту дисертаційної роботи науковий керівник:

- складає письмовий висновок, в якому характеризує якість роботи, зазначає її позитивні сторони, особливу увагу звертає на недоліки, здійснює оцінку роботи здобувача в процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану, мотивуючи можливість або недоцільність подання дисертаційної роботи на попередній розгляд на засіданні кафедри та проходження попередньої експертизи (міжкафедрального семінару);

- разом із завідувачем кафедри погоджує пропозиції щодо учасників попередньої експертизи (міжкафедрального семінару) та рецензентів, які надають висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

2.5. У своїй повсякденній роботі науковий керівник аспірантів повинен:

- постійно підвищувати свою кваліфікацію і комунікаційні навички;

- прагнути до вивчення та впровадження передового досвіду керівництва науковими дослідженнями;

- показувати приклад порядності, толерантності та поваги до чужої думки, надавати допомогу своїм аспірантам в оволодінні навичками й уміннями наукової полеміки та дискусії;

- разом із аспірантом дотримуватись принципів академічної доброчесності, використовуючи у науковій та дослідницькій діяльності лише перевірені та

достовірні джерела інформації та грамотно посилатися на них.

2.6. Якщо дисертація, в якій виявлено академічний плагіат, була захищена у разовій спеціалізованій вченій раді, науковий керівник, члени цієї ради та офіційні опоненти, які надали позитивні висновки про наукову роботу, позбавляються права брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад строком на два роки, а Університет позбавляється права створювати разові спеціалізовані вчені ради строком на один рік.

ІІІ. ЗМІНА НАУКОВОГО КЕРІВНИКА АСПІРАНТА

3.1. З метою забезпечення ефективної підготовки здобувача Університет змінює наукового керівника, зокрема у разі:

припинення ним трудової діяльності на наукових або науково-педагогічних посадах;

незможності виконувати свої повноваження за станом здоров'я або його смерті;

невиконання своїх обов'язків, визначених цим Положенням;

відмови надавати висновок за результатами наукового керівництва;

прийняття в установленому порядку рішення про позбавлення права участі в підготовці та/або атестації наукових кадрів;

притягнення до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності відповідно до законодавства;

спільного бажання наукового керівника і здобувача;

в інших випадках, передбачених законодавством.

3.2. Зміна наукового керівника аспіранта здійснюється рішенням вченої ради Університету і вводиться у дію наказом ректора.

3.3. Для розгляду питання щодо зміни наукового керівника аспірант:

- пише заяву на ім'я голови вченої ради Університету, яка розглядається на засіданні кафедри (до якої прикріплений аспірант) та вченої ради факультету (навчально-наукового інституту);

- додає до заяви обґрунтування теми дисертаційної роботи (з підписами наукового керівника та аспіранта), рішення засідання кафедри та вченої ради факультету (навчально-наукового інституту);

- на підставі рішення вченої ради Університету аспірант пише заяву на ім'я ректора, в результаті чого зміна наукового керівника вводиться в дію наказом ректора.

Форми заяв наведені у додатках.

3.4. У випадку зміни наукового керівника, у зв'язку зі звільненням з Університету, науковий керівник, який звільняється, до моменту подання заяви на звільнення зобов'язаний розглянути питання про зміну наукового керівника

свого аспіранта на засіданні кафедри та надати йому пропозиції нових наукових керівників.

3.5. При необхідності зміни наукового керівника, у разі не подання аспірантом заяви про зміну наукового керівника, кафедра (до якої прикріплений аспірант), врахувавши спеціальність та тематику дисертаційної роботи здобувача, зобов'язана призначити наукового керівника серед відповідних науково-педагогічних працівників Університету.

IV. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Дане Положення розглядається й ухвалюється вченою радою Університету та вводиться у дію наказом ректора.

4.2. Зміни та доповнення до Положення розглядаються й ухвалюються вченою радою Університету за поданням завідувача відділу аспірантури і докторантури та вводяться у дію наказом ректора.

Голові Вченої ради ВНАУ
професору Калетніку Г.М.
аспірантки першого року денної
(заочної) державної (контрактної)
форми навчання
зі спеціальності 051 Економіка
кафедри _____
факультету (навчально-наукового
інституту) _____
Петрової Марини Іванівни

Заява

Прошу Вас на засіданні Вченої ради затвердити мені тему дисертації у редакції: «Наукове обґрунтування продовольчої безпеки АПК України» та призначити наукового керівника доктора економічних наук, професора, професора кафедри _____ факультету (навчально-наукового інституту) _____ Когута Андрія Анатолійовича.

Дата

(підпис)

Візи:

- науковий керівник аспіранта,
- завідувач відділу аспірантури і докторантури.

Голові Вченої ради ВНАУ
професору Калетніку Г.М.
аспірантки третього року денної
(заочної) державної (контрактної)
форми навчання
зі спеціальності 133 Галузеве
машинобудування
кафедри _____
факультету (навчально-наукового
інституту) _____
Петренко Аліни Василівни

Заява

Прошу Вас на засіданні Вченої ради змінити мені наукового керівника з
доктора технічних наук, професора, професора кафедри _____
факультету (навчально-наукового інституту) _____ Іванова
Івана Петровича на доктора технічних наук, доцента, завідувача кафедри
_____ факультету (навчально-наукового інституту)
_____ Петрова Віталія Андрійовича та
затвердити / перезатвердити (у разі зміни теми) тему дисертації у редакції:
«Обґрунтування режимних параметрів вібраційного млина для виробництва
комплексних мінерально-органічних добрив» у зв'язку зі звільненням Іванова
Івана Петровича з Вінницького національного аграрного університету (або інша
причина).

Дата

(підпис)

Візи:

- попередній науковий керівник аспіранта,
- новий науковий керівник аспіранта,
- завідувач відділу аспірантури і докторантури.

Ректору ВНАУ
Мазуру В.А.
аспірантки третього року денної
(заочної) державної (контрактної)
форми навчання
зі спеціальності 133Галузеве
машинобудування
кафедри _____
факультету (навчально-наукового
інституту) _____
Петренко Аліни Василівни

Заява

Прошу Вас на засіданні Вченої ради змінити мені наукового керівника з
доктора технічних наук, професора, професора кафедри
_____ факультету (навчально-наукового інституту)
_____ Іванова Івана Петровича на доктора
технічних наук, доцента, завідувача кафедри _____ факультету
(навчально-наукового інституту) _____ Петрова
Віталія Андрійовича у зв'язку зі звільненням (інша причина) Іванова Івана
Петровича з Вінницького національного аграрного університету (або інша
причина).

Дата

(підпис)

Візи:

- попередній науковий керівник аспіранта,
- новий науковий керівник аспіранта,
- завідувач відділу аспірантури і докторантури.